

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 27.04.2016 r.

Adam Bodnar

V.7100.5.2016.JF

Pan
Roman Giedrojc
Główny Inspektor Pracy
Państwowej Inspekcji Pracy
ul. Barska 28/30
02-315 Warszawa

W nawiązaniu do spotkań Zespołu Ekspertów do Spraw Alimentów, pragniemy podzielić się spostrzeżeniami i uwagami zgłaszanymi podczas prac tego Zespołu. Zadaniem Zespołu Ekspertów do Spraw Alimentów jest wypracowanie mechanizmów systemowych pozwalających na poprawę sytuacji w zakresie alimentacji dzieci.

Zespół ten stanowi wspólną inicjatywę Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka. W jego skład weszli: adwokaci, sędziowie, przedstawiciele Konfederacji Lewiatan, Stowarzyszenia „Dla Naszych Dzieci”, Stowarzyszenia „Program Wsparcia Zadłużonych”, ludzie świata nauki i środowiska penitencjarnego. Podczas spotkań Zespołu, członkowie zgodnie uznali, że uchylanie się od płacenia alimentów godzi przede wszystkim w dobro dziecka i jest przejawem „przemocy ekonomicznej” wobec niego.

Członkowie Zespołu do Spraw Alimentów, w oparciu o swoje dotychczasowe doświadczenia potwierdzili, że jednym z problemów w zakresie zjawiska niealimentacji dzieci może być po pierwsze ukrywanie przez pracodawców dochodów wypłacanych pracownikom zobowiązanym do alimentacji, które przejawia się tym, że w umowie o pracę wpisywane jest wynagrodzenie minimalne, a pozostała jego część wypłacana jest bezpośrednio do ręki („pod stołem”). Zdaniem ekspertów niekiedy dochodzi ponadto do zatrudniania pracowników z pominięciem przepisów prawa („na czarno”). Pozwala to zobowiązanym do alimentacji rodzicom unikać egzekucji tych należności. Niestety, mimo konsekwencji prawnych, w tym kar pieniężnych zarówno dla pracodawców, jak i pracowników, zjawisko to nie ma charakteru sporadycznego.

Problematyka zaspokojenia potrzeb dzieci uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych oraz eliminowania barier utrudniających ich skuteczną realizację jest przedmiotem naszej głębokiej troski. Stąd też uznając dobro dziecka, jako wartość nadrzędną, działając na podstawie art.13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648, z późn. zm.) i art. 10a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2015 r. poz. 2086), zwracamy się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie, a w szczególności przekazanie informacji, czy w trakcie kontroli przeprowadzanych przez Państwową Inspekcję Pracy zostały dostrzeżone tego typu przypadki oraz jeżeli to możliwe, przedstawienie danych statystycznych.

(-) [*Adam Bodnar*]

(-) [*Marek Michalak*]